

COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN
JAARVERSLAG 2020

GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

11 mei 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Cijfers en grafieken	4
Algemeen	4
kamer Algemene zaken	5
kamer Sociaal domein	6
3. Beroepschriften	7
Algemene kamer	7
Kamer Sociaal domein	7
4. Bevindingen en aanbevelingen	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Algemene kamer	8
4.3 Kamer Sociaal domein	9
Bijlage: Taak en samenstelling van de commissie.....	11

1. Inleiding

De gemeente Noordoostpolder heeft een commissie voor de advisering over bezwaren. De commissie brengt (onverplicht) jaarlijks verslag uit. Dit verslag betreft het jaar 2020.

Het verslagjaar heeft betrekking op bezwaarschriften ten aanzien waarvan vóór 1 januari 2021 een beslissing op bezwaar is genomen. Bezwaarschriften die in 2019 zijn ingediend en die in 2020 zijn gevolgd door een beslissing worden eveneens in het verslag meegenomen¹.

In het verslag is vermeld hoeveel bezwaarschriften zijn ingediend, onderverdeeld naar rechtsgebied en advies. Er is een vergelijking gemaakt met de aantallen van voorgaande jaren.

In het verslag wordt ook aandacht besteed aan beroepszaken.

Verder vermeldt het verslag bijzonderheden die zich hebben voorgedaan alsmede aanbevelingen van de commissie.

¹ Deze wijze van verslaglegging wordt elk jaar toegepast. Dat maakt een vergelijking over meer jaren (beter) mogelijk.

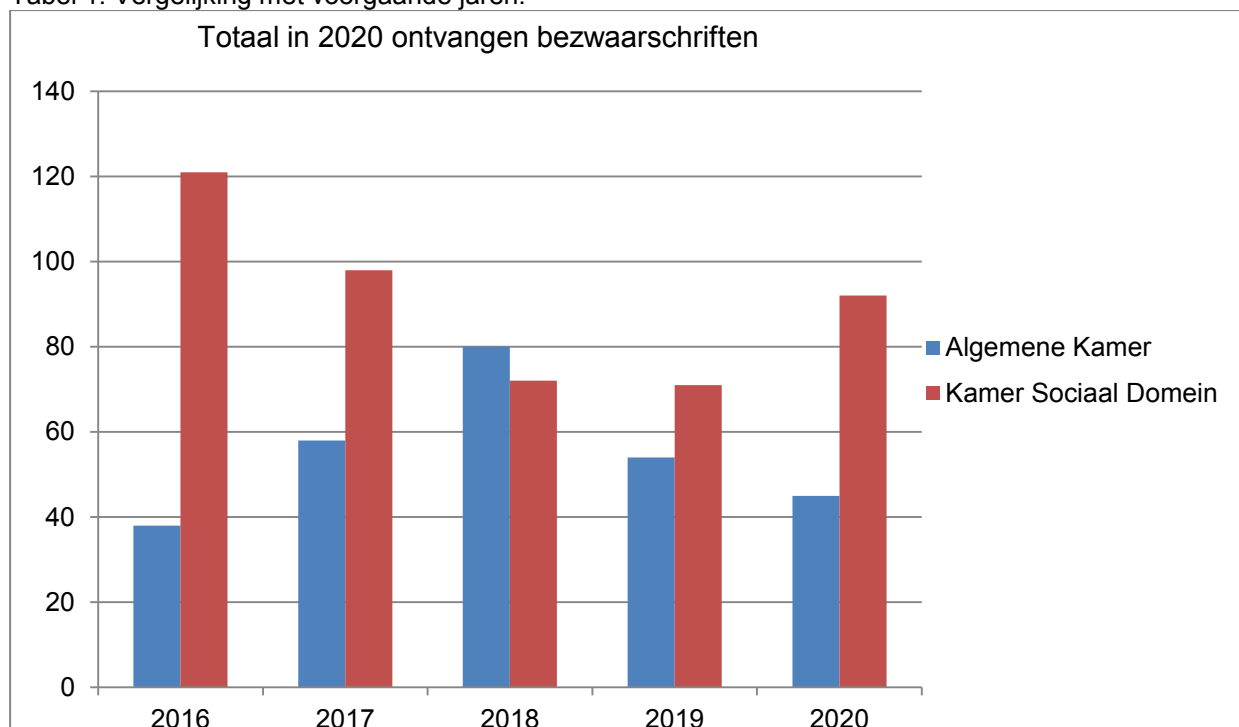
2. Cijfers en grafieken

2.1 Algemeen

In 2020 zijn in totaal 137 bezwaarschriften tegen 126 besluiten ontvangen

- Algemene zaken: 45 bezwaarschriften tegen 34 besluiten²
- Sociaal domein: 92 bezwaarschriften tegen 92 besluiten

Tabel 1: Vergelijking met voorgaande jaren:

Hoorzittingen

De Algemene kamer

De Kamer algemene zaken kwam in 2020 vijf maal bijeen. Er is in totaal in 8 zaken (betreffende 8 bezwaarschriften) advies uitgebracht. In 2 zaken betrof het bezwaarschriften die in 2019 waren ingediend.

De kamer Sociaal domein

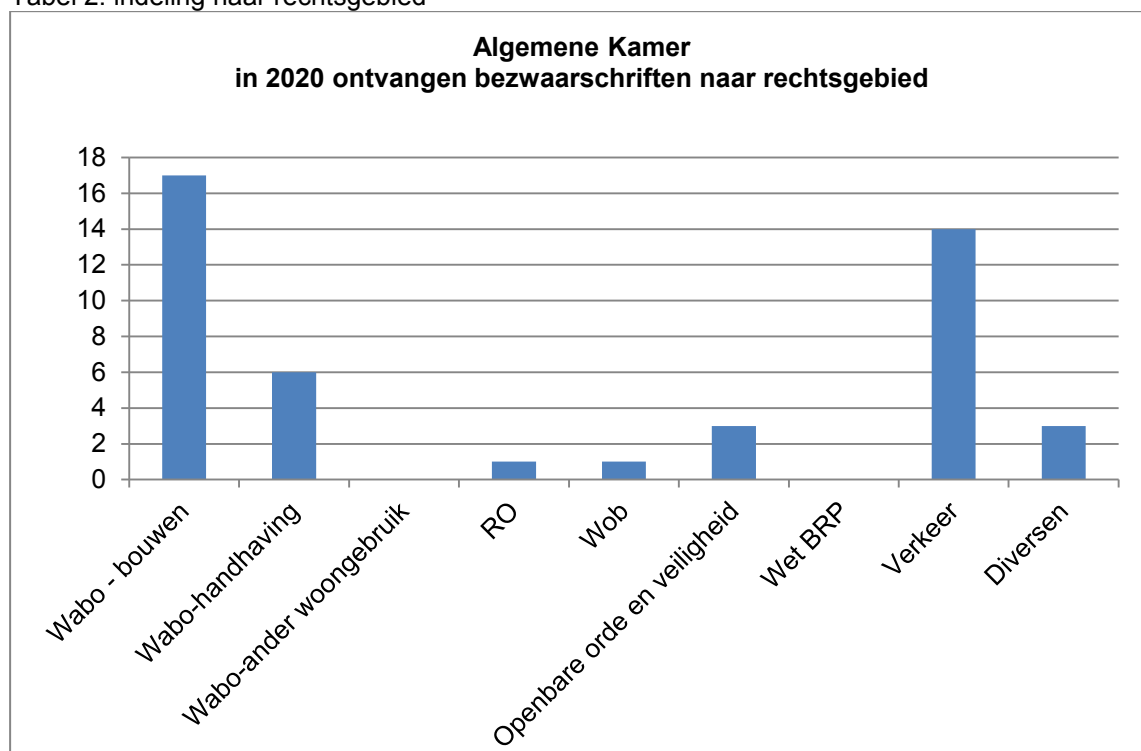
De Kamer sociaal domein kwam in 2020 tien maal bijeen. In totaal zijn er 24 zaken (betreffende 30 bezwaarschriften) behandeld. In 5 zaken betrof het bezwaarschriften die in 2019 waren ingediend.

² Een bezwaarschrift dat ingediend wordt tegen een besluit dat mede ondertekend is door een x-aantal anderen, wordt gerekend als één bezwaarschrift. Worden die bezwaren tegen dat besluit per afzonderlijke bezwaarschriften ingediend, dan worden deze bezwaarschriften afzonderlijk geteld.

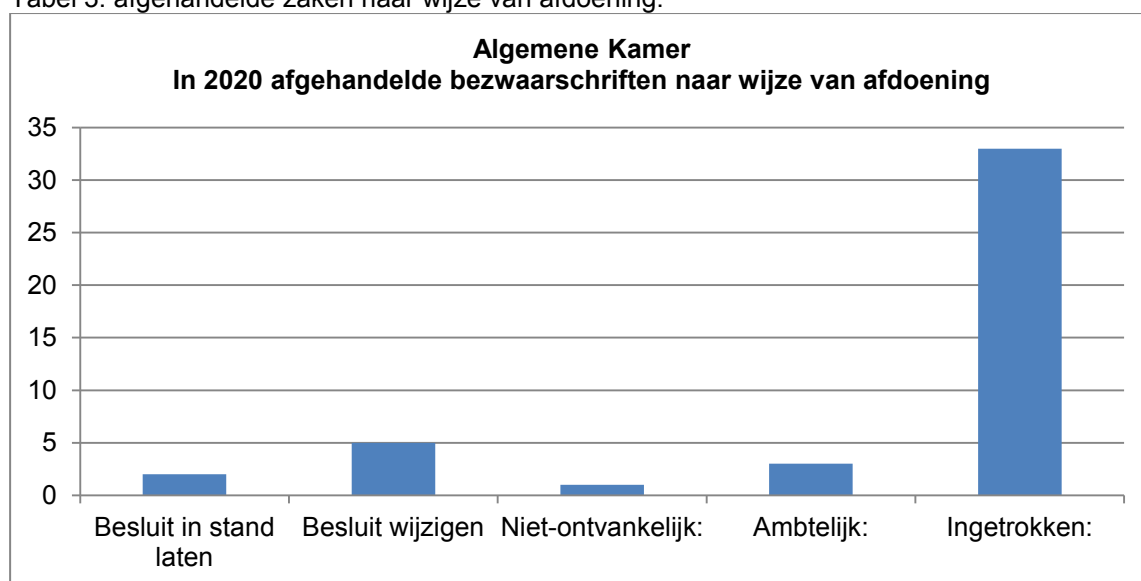

2.2. Algemene kamer

Tabel 2: indeling naar rechtsgebied

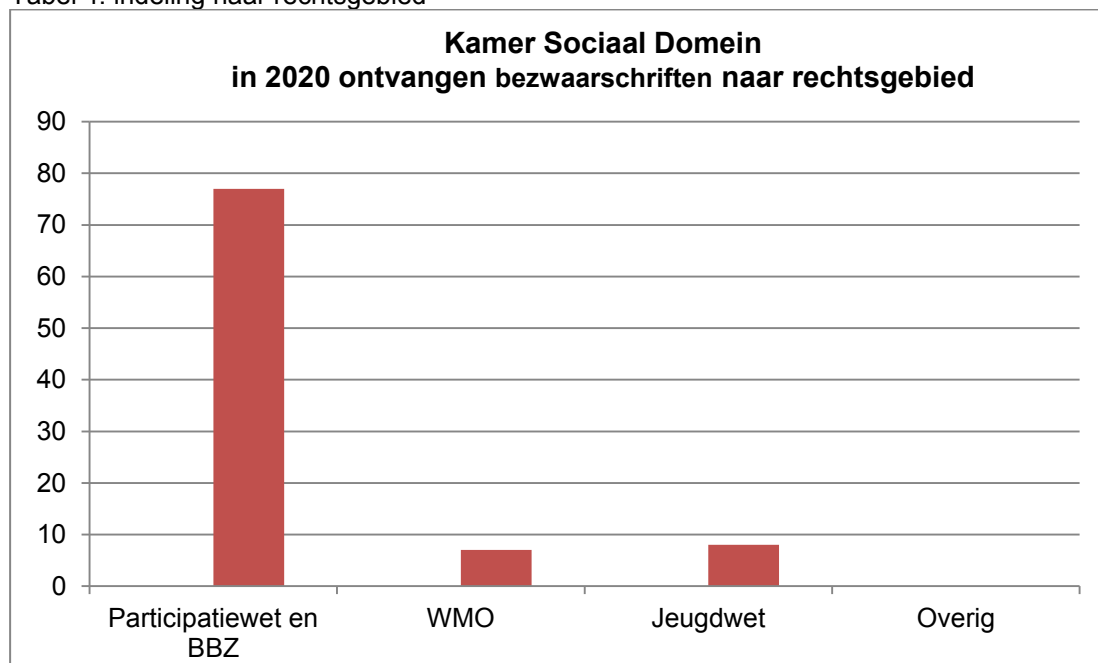

Tabel 3: afgehandelde zaken naar wijze van afdoening:

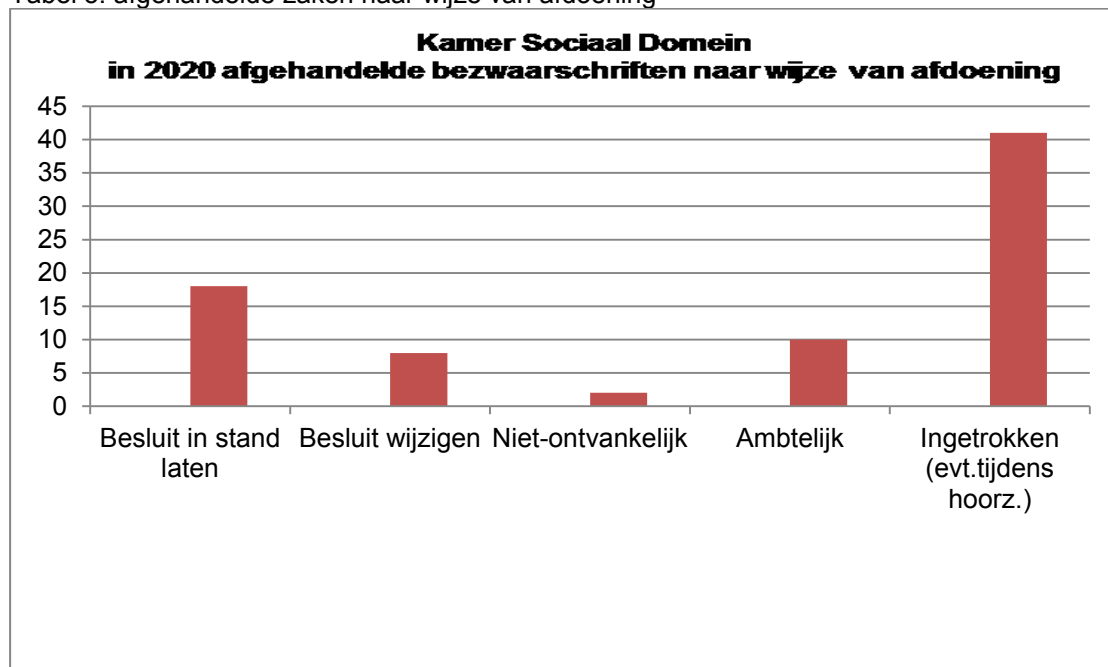

2.3 Kamer Sociaal domein

Tabel 4: indeling naar rechtsgebied

Tabel 5: afgehandelde zaken naar wijze van afdoening

3. Beroepschriften

Algemene kamer

In twee zaken, waarin de commissie advies heeft uitgebracht, is tegen de beslissing op bezwaar beroep aangetekend bij de rechtbank. In beide gevallen is ten tijde van dit verslag uitspraak gedaan.

- Een zaak waarbij, in afwijking van het advies van de commissie voor de bezwaarschriften, geweigerd is om informatie openbaar te maken op grond van de Wet openbaarheid. Het beroep dat daartegen ingesteld werd, is gegrond verklaard.
- Een zaak waarbij geweigerd is dwangsommen te betalen wegens het niet in gebreke zijn om tijdig te beslissen op een verzoek om handhaving. Het beroep van de bezwaarmaker tegen de beslissing op bezwaar waarbij hij niet ontvankelijk verklaard werd, is ongegrond verklaard. .

In het jaarverslag 2019 stonden onder deze paragraaf twee zaken vermeld waarin toen nog geen uitspraken waren gedaan.

- Een zaak over de huisvesting van arbeidsmigranten in een woning in Marknesse. Vanwege de ingediende bezwaren werd besloten dat er minder arbeidsmigranten gehuisvest mochten worden in de woning: vier in plaats van zes. De door vergunninghouder verzochte voorlopige voorziening is afgewezen. Op het beroep is nog niet beslist.
- Een zaak waarbij een omgevingsvergunning is verleend voor de bouw van een appartementen- en kantoorcomplex aan de rand van het centrum van Emmeloord. Het door omwonenden ingestelde bezwaar werd in afwijking van het advies van de commissie, ongegrond verklaard. het beroep dat de omwonenden daartegen instelden is gegrond verklaard.

Kamer Sociaal domein

Over zaken, waarin in 2020 advies is uitgebracht, is vier keer beroep aangetekend bij de rechtbank tegen de beslissing op het bezwaarschrift. In al deze gevallen is ook al uitspraak gedaan. De ingestelde beroepen zijn ongegrond verklaard. Inmiddels is bij drie van de vier zaken hoger beroep ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep.

Verder is er twee keer een verzoek gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening hangende de bezwaarprocedure. Deze verzoeken zijn beide afgewezen wegens het ontbreken van een spoedeisend belang respectievelijk omdat het bezwaar geen redelijke kans van slagen had.

4. Bevindingen en aanbevelingen

4.1 Algemeen

De bezwaarschriften die (uiteindelijk) voorgelegd worden aan de commissie leiden regelmatig tot een advies om het besluit beter te motiveren, waarbij het besluit in stand kan blijven, of het advies om het besluit te herroepen. In 2020 ging het bij de algemene kamer om 5 van de 8 besluiten waartegen bezwaar ingediend was. Bij de kamer sociaal domein om 8 van de 28 zaken (zie tabellen 3 en 5).

Aanbeveling: verbeter de motivering van besluiten

De commissie geeft in overweging meer aandacht te besteden aan een begrijpelijke motivering van de primaire besluiten. Dit geldt de besluiten in het ruimtelijk/fysiek domein, waar naar de mening van de commissie nog te vaak niet uit blijkt wat de juridische grondslag van de verlening of weigering van een gevraagde omgevingsvergunning is, in relatie tot de te onderscheiden onderdelen van een bouwplan.

De motivering van de besluiten in het sociaal domein is onvoldoende of in te algemene bewoordingen. Het primaire besluit moet helder zijn voor de ontvanger.

Het is niet bezwaarlijk om via een informeel gesprek met bezwaarmaker of derde-belanghebbenden een toelichting te geven op een besluit (en waarna het bezwaarschrift ingetrokken wordt), het is wel een indicatie dat de ontvanger vanwege te kort schietende motivering het primaire besluit niet meteen (volledig) begrijpt.

4.2 Algemene kamer

Wob-verzoek van Omroep Flevoland

In 2020 is een advies uitgebracht over een besluit op grond van de Wet openbaarheid van bestuur waarbij geweigerd is informatie te verstrekken over het voortijdig vertrek van oud-burgemeester Bouman.

Het college besloot in afwijking van het advies van de commissie de bezwaren van Omroep Flevoland ongegrond te verklaren. Het Wob-verzoek was ingediend door Omroep Flevoland.

Deze zaak was in meerdere opzichten bijzonder.

Gebruikelijk is dat de hoorzittingen bij de algemene kamer openbaar zijn. De hoorzitting van dit bezwaarschrift vond, mede vanwege de aard/inhoud van het Wob-verzoek, met instemming van Omroep Flevoland achter gesloten deuren plaats. De commissie heeft moeten vaststellen dat het college in deze zaak niet toeschietelijk was in het verstrekken van door de commissie gevraagde inlichtingen. te verklaren.

De rechtbank heeft het door Omroep Flevoland ingestelde beroep gegrond verklaard op in de kern dezelfde overwegingen als de commissie: de Wob vergt dat eerst wordt geïnventariseerd of er documenten zijn die onder de reikwijdte van het verzoek vallen en dat daarna pas een overweging gemaakt wordt of openbaarmaking van die documenten geheel of gedeeltelijk geweigerd kan worden.

Bevinding: verbetering bij besluiten over huisvesting van arbeidsmigranten?

In voorgaande jaren werd de Algemene kamer 3 à 4 keer per jaar gevraagd advies uit te brengen over besluiten met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten. Vaak betrof het dan een groep van omwonenden die bezwaar indiende tegen het besluit.

De Algemene kamer heeft er geen zicht op of en zo ja, hoeveel omgevingsvergunningen in 2020 zijn verleend voor de huisvesting van arbeidsmigranten. In 2020 heeft de Algemene kamer in ieder geval geen advies hoeven uitbrengen over dit type besluiten.

4.3 Kamer Sociaal domein

Met name bezwaren tegen de Participatiewet

De zaken die in 2020 aan de orde kwamen tijdens de hoorzittingen van de kamer Sociaal domein hadden met name betrekking op de Participatiewet (zie tabel 4). Het ging hierbij om de intrekking en terugvordering van bijstand wegens een verzwegen gezamenlijke huishouding, de afwijzing of het buiten behandeling laten van een aanvraag om bijstand voor levensonderhoud en het afwijzen van een aanvraag om bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering vanwege voldoende draagkracht.

Ook is er een aantal keren bezwaar gemaakt tegen het opleggen van een maatregel en tegen de terugvordering van een belastingteruggave.

Daarnaast is er een aantal keer bezwaar gemaakt in het kader van de Jeugdwet. Het merendeel van deze zaken is via het informele traject afgehandeld. Dit geldt ook voor de meeste bezwaarschriften in het kader van de Wmo 2015.

Opmerkelijke zaken

Er is in 2019 bezwaar gemaakt tegen een besluit uit 2016 over de intrekking en terugvordering van bijstand wegens een verzwegen samenwoning. Het bezwaar is niet-ontvankelijk verklaard. Wel is het bezwaar opgevat als een verzoek tot herziening. De kwestie had ook een strafrechtelijke kant. De betrokkene was in 2017 door het Hof vrijgesproken.

Verder speelde er een bezwaarzaak waarbij een aanvraag om bijstand voor levensonderhoud was afgewezen. Een tweede aanvraag kort daarna werd wel toegekend. De kamer sociaal domein achtte het ingediende bezwaar gegrond; er zat weinig verschil tussen beide situaties en bij de eerste aanvraag was er weinig onderzoek gedaan en bij de tweede bijna helemaal niet.

Vaststelling van draagkracht bij inkomensbeslag; rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep

Een aantal keren is in 2020 een bezwaarzaak aan de orde geweest betreffende de vaststelling van draagkracht. Het ging in deze zaken om aanvragen bijzondere bijstand voor kosten bewindvoering. Bij de vaststelling van de draagkracht werd geen rekening gehouden met op het inkomen liggend beslag. De commissie was met het college van oordeel, mede gebaseerd op een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep uit 2019 over het begrip inkomsten c.q. middelen in de Participatiewet, dat ook als er beslag ligt op het inkomen, het volledige inkomen dient te worden meegenomen bij de bepaling van de draagkracht. Dit zou anders ook betekenen dat er indirect bijstand zou worden verleend voor schulden. Indien met het gelegde beslag wel rekening zou worden gehouden zou dit bovendien tot een ongerechtvaardigd verschil leiden tussen enerzijds personen die zelf de schulden aflossen en bij wie het volledige inkomen wordt meegenomen en anderzijds personen bij wie beslag is gelegd ter delging van de schulden en bij wie dan een deel van het inkomen buiten beschouwing zou worden gelaten.

Een van deze zaken ligt bij de Centrale Raad van Beroep. De rechtbank had de gemeente in deze zaak in het gelijk gesteld.

Inmiddels zijn er twee recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep in vergelijkbare kwesties geweest. In deze uitspraken werd wel rekening gehouden met het op het inkomen liggend beslag, aangezien de betrokkene niet vrijelijk kan beschikken over dit deel van zijn inkomen. De commissie heeft er kennis genomen dat de gemeente op basis hiervan het beleid aanpast en daarmee ook de bestreden besluiten.

Vaststelling van draagkracht en kosten van bewindvoering

Er heeft ook een andere kwestie gespeeld met betrekking tot een aanvraag bijzondere bijstand voor kosten bewindvoering en de draagkracht. De aanvrager verbleef in een inrichting en voor de draagkrachtberekening werd zijn inkomen afgezet tegen de norm voor zak- en kleedgeld. Een van de vragen die aan de orde kwam was of bij de vaststelling van de draagkracht rekening gehouden moest worden met de verschuldigde eigen bijdrage CAK. De kamer Sociaal domein was van oordeel dat dit wel het geval was. Uit het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo kan namelijk worden afgeleid dat de zak- en kleedgeldnorm niet voorziet in de kosten van de eigen bijdrage. Er was daarom aanleiding om de toegepaste norm op basis van artikel 18 Participatiewet te verhogen.

Verzwegen gezamenlijke huishouding

Er zijn een aantal bezwaarzaken aan de orde geweest met betrekking tot een verzwegen gezamenlijke huishouding. In deze zaken zijn de bezwaarschriften geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard. De kamer Sociaal domein vond de onderzoeksbevindingen van de gemeente onvoldoende feitelijke grondslag bieden om de uitkering in te trekken en terug te vorderen of in elk geval niet over de hele periode die genoemd werd in het bestreden besluit.

Geen advies: andere oplossing gevonden

Een zaak die eind 2019 is behandeld tijdens een hoorzitting heeft niet tot een advies geleid. Het ging om de hoogte van een PGB voor een woonvoorziening in het kader van de Wmo 2015. Er is een nieuw medisch advies uitgebracht. Dit proces verliep langzaam. Inmiddels is er een nieuw primair besluit genomen. Van de in 2020 tijdens een hoorzitting behandelde zaken is er één keer geen advies uitgebracht, omdat het bezwaar ter zitting is ingetrokken. Bij twee andere zaken werd uiteindelijk een andere oplossing gevonden waarmee bezwaarmaker kon instemmen.

Aanbeveling: huisbezoeken afleggen en eenduidig rapporteren

De kamer Sociaal Domein heeft ook dit jaar weer geconstateerd dat het onderzoek van de gemeente naar leefsituaties ter vaststelling van recht op bijstand aan de magere kant dan wel onvoldoende is geweest. Er is bijvoorbeeld geen huisbezoek afgelegd of er is niet genoeg doorgevraagd aan betrokkenen of getuigen. Dit heeft in 2020 ook geleid tot het geheel of gedeeltelijk gegrond verklaren van bezwaren. Aanbeveling is om in zaken waarin het vermoeden van fraude zo groot is dat de Sociale Recherche Flevoland onderzoek doet in ieder geval een huisbezoek af te leggen en de bevindingen eenduidig te rapporteren.

Vermelding onjuiste grondslag van het besluit

Wat de motivering van besluiten betreft constateerde de kamer Sociaal domein in een zaak waarbij een maatregel was opgelegd dat het besluit was gebaseerd op een onjuiste grondslag. Een dergelijk verzuim kan in bezwaar worden hersteld, maar dit moet eigenlijk in de primaire fase al correct gebeuren. Het besluit was ook onduidelijk qua opbouw en formulering. Van belang is ook dat de gemeente de betrokkene goed en duidelijk informeert over de gang van zaken tijdens de aanvraagprocedure, bijvoorbeeld met betrekking tot het lenen van geld van familie en vrienden.

Kwetsbare positie van bezwaarmaker

De kamer Sociaal domein wil, evenals vorig jaar, benadrukken dat het belangrijk is om aandacht te hebben voor de kwetsbare positie waarin een bezwaarmaker zich kan bevinden. Het streven van de gemeente naar een informele afdoening van bezwaar is in dit opzicht nuttig. Tijdens de informele procedure kunnen de omstandigheden van de betrokkene aan bod komen. De commissie acht dit van belang.

Termijnen

Een zaak bij de kamer Sociaal domein over de eigen bijdrage CAK heeft geleid tot een termijnoverschrijding van bijna een half jaar. Dit is vooral gevolg van stroef lopend overleg met de advocaat en de bewindvoerder. Bij een Wmo-zaak is met instemming van de advocaat, een heronderzoek uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een nieuw primair besluit en ook tot een besluit op bezwaar. De advocaat had verzocht om dit besluit (in verband met de toevoeging). Ook in deze zaak is sprake van een ruime termijnoverschrijding, namelijk ongeveer 10 weken. Er zijn vanwege corona ook bezwaarschriften die, met instemming van betrokkenen, schriftelijk zijn afgedaan. Bij geen van deze zaken is een ingebrekestelling ingediend en zijn er dus ook geen dwangsommen verbeurd.

Bijlage: Taak en samenstelling

De commissie bezwaarschriften Noordoostpolder is een onafhankelijke commissie. Het is een commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In de Verordening commissie bezwaarschriften Noordoostpolder is het nodige bepaald met betrekking tot de samenstelling en de bevoegdheden van de commissie. De commissie adviseert het gemeentebestuur over ingekomen bezwaarschriften. Meestal gaat het hierbij om bezwaar gericht tegen besluiten van het college. Het kan ook een besluit van de burgemeester of de gemeenteraad betreffen. De commissie toetst het besluit, waartegen bezwaar wordt gemaakt, op rechtmatigheid en doelmatigheid.

De commissie bestaat uit twee kamers: de Algemene kamer, de Kamer Sociaal domein. De Kamer Sociaal domein behandelt bezwaarschriften die zijn ingediend in het kader van wetgeving in het sociale domein, met name de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet.

De Algemene kamer behandelt bezwaarschriften op de overige rechtsterreinen. Hierbij kan gedacht worden aan Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, ruimtelijke ordening, de Wet openbaarheid van bestuur, handhaving, openbare orde en veiligheid, subsidies, Wet basisregistratie personen en de Algemene plaatselijke verordening.

Elke kamer heeft een voorzitter en twee leden. Daarnaast heeft de Kamer Sociaal domein een plaatsvervangend lid. Totaal bestaat de commissie uit zeven leden.

Situatie per 31-12-2020

Naam:	Functie:	Zitting in:
de heer B.M. Kocken	voorzitter	Algemene kamer
mevrouw P.M. den Hartogh	lid	Algemene kamer
mevrouw M. van de Vijver	lid	Algemene Kamer
de heer G.J.N. Keuper	voorzitter	Kamer Sociaal domein
de heer W.A. de Jong	lid	Kamer Sociaal domein
mevrouw J.A.J. Venema	lid	Kamer Sociaal domein
mevrouw M.J. Pilgram	plaatsvervangend lid	Kamer Sociaal domein

Ondersteuning van de commissie vindt plaats door mevrouw M. Hoogstraten secretaris van de Kamer Sociaal domein en door mevrouw L. Holl en de heer A. Rispens, die de secretarissen zijn van de Algemene kamer. Mevrouw A. Koning verzorgt de verslaglegging van de hoorzittingen.

